

LUCRAREA CU NR. 16986
A FOST REPARTIZATĂ LA DGJ

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE
Direcția Secretariat General
Nr. 25530 din 20.09.2021

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

Adresa nr. 16610 din data de 16.09.2021

Doamnei Ștefania Gabriella Ferencz,
Secretar general în cadrul Ministerului Afacerilor Interne

DGJ
S.I.
21.09.2021

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE
Direcția Generală Juridică
Nr. 161087 din 21.09.2021

Stimată doamnă secretar general,

Având în vedere adresa dumneavoastră nr. 16986 din data de 13 august 2021, prin care ați transmis Consiliului Superior al Magistraturii proiectul de Lege privind căutarea persoanelor dispărute, în vederea avizării, vă comunicăm că solicitarea formulată a fost analizată în ședința Comisiei nr. 1 comună - „Legislație și cooperare interinstituțională” din data de 9 septembrie 2021.

Cu referire la avizul solicitat, având în vedere conținutul proiectului de act normativ, Comisia a apreciat că nu se impune emiterea unui aviz de către Consiliul Superior al Magistraturii cu privire la acesta.

În acest sens, trebuie reținute dispozițiile art. 38 alin. (3) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora „Plenul Consiliului Superior al Magistraturii avizează proiectele de acte normative ce privesc activitatea autorității judecătorești.”

Așa cum s-a arătat în jurisprudența constantă a instanței de contencios constituțional, sfera de cuprindere a sintagmei „acte normative ce privesc activitatea autorității judecătorești”, în funcție de care se poate determina obligația legală și constituțională a autorităților competente de a solicita avizul Consiliului Superior al Magistraturii, a fost circumscrisă de Curte, care a reținut că sintagma se referă „numai la actele normative care privesc în mod direct organizarea și funcționarea autorității judecătorești, precum modul de funcționare al instanțelor, cariera magistraților, drepturile și obligațiile acestora etc., pentru a nu se ajunge la denaturarea rolului Consiliului Superior al Magistraturii” (Decizia nr. 901 din 17 iunie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 503 din 21 iulie 2009). Pe cale de consecință, prin Decizia nr. 3 din 15 ianuarie 2014, Curtea a constatat că proiectele de legi care implică un aviz al Consiliului sunt actele normative privind statutul judecătorilor și procurorilor (care cuprind dispoziții referitoare

Tel: (+40)21-311.69.32
Fax: (+40)21-311.69.37

Website: www.csm1909.ro
Email: legislație@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6, București
cod poștal 060011

Numar de înregistrare în registrul de evidență a prelucrărilor de date cu caracter personal 2250

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

la drepturile și îndatoririle judecătorilor și procurorilor, incompatibilități și interdicții, numirea, promovarea, suspendarea și încetarea funcției de judecător sau procuror, delegarea, detașarea și transferul judecătorilor și procurorilor, răspunderea acestora etc.), reglementat în prezent prin Legea nr. 303/2004, organizarea judiciară (instanțele judecătorești - organizare/competențe/conducere, Ministerul Public - organizare/competențe/conducere, organizarea și funcționarea Institutului Național al Magistraturii, compartimentele auxiliare de specialitate din cadrul instanțelor și al parchetelor, bugetele instanțelor și parchetelor etc.), reglementată în prezent prin Legea nr. 304/2004, precum și actele normative privind organizarea și funcționarea Consiliului Superior al Magistraturii, cu sediul materiei în Legea nr. 317/2004.

Curtea a statuat că „*orice altă interpretare dată sintagmei acte normative ce privesc activitatea autorității judecătorești ar determina o extindere a competențelor Consiliului Superior al Magistraturii care nu s-ar întemeia pe criterii clare și previzibile, deci ar fi arbitrară. Astfel, acceptând susținerea autorilor obiecției de neconstituționalitate, potrivit căreia omisiunea de a supune avizării Consiliului actul normativ prin care se aduc modificări Codului penal ar contraveni rolului său constituțional de garant al independenței justiției, s-ar accepta implicit teza conform căreia solicitarea avizului Consiliului Superior al Magistraturii ar fi obligatorie în cadrul elaborării tuturor actelor normative. În măsura în care orice lege este susceptibilă a genera o situație conflictuală, care ar determina investirea unei instanțe judecătorești cu soluționarea litigiului, s-ar putea concluziona că toate actele normative privesc activitatea autorității judecătorești. Or, dincolo de lipsa de fundament logic și juridic a unei astfel de interpretări, împrejurarea creată ar conduce la situația în care Consiliul Superior al Magistraturii ar îndeplini competențe similare celor ale Consiliului Legislativ, care potrivit art. 79 alin. (1) din Constituție «este un organ consultativ de specialitate al Parlamentului, care avizează proiectele de acte normative în vederea sistematizării, unificării și coordonării întregii legislații», ceea ce este inadmisibil. Consiliul Superior al Magistraturii, ca parte componentă a autorității judecătorești, potrivit dispozițiilor Legii fundamentale, cu rol de garant al independenței justiției, nu poate fi transformat într-un organ consultativ al Parlamentului, autoritatea legiuitoare primară [sau Guvernului, autoritate legiuitoare delegată, n.r.], fără a fi afectate valori constituționale precum statul de drept sau principiul separației și echilibrului puterilor în cadrul democrației constituționale.» (Decizia nr. 63 din 8 februarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 145 din 27 februarie 2017).*

În consecință, având în vedere că proiectul de lege nu vizează activitatea autorității judecătorești, aceasta nu se încadrează în categoria actelor normative care sunt supuse avizării Consiliului Superior al Magistraturii.

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

În ceea ce privește conținutul reglementării propuse, Comisia a constatat că se impune reiterarea unor observații ce au fost comunicate Ministerului Afacerilor Interne cu ocazia analizei celor două variante ale proiectului de Lege privind căutarea persoanelor dispărute, transmise în cursul anului 2019, dar sunt necesare și unele observații ce vizează forma actuală a proiectului de lege.

1. În primul rând, Comisia a subliniat încă o dată **necesitatea reglementării competenței procurorului de a supraveghea activitatea organelor de poliție în domeniul căutării persoanelor dispărute**, cu atribuții corespunzătoare în ceea ce privește utilizarea metodelor speciale de căutare.

În acest sens, pentru o reglementare unitară, având în vedere faptul că proiectul stabilește o serie de competențe pentru judecătorul de drepturi și libertăți din cadrul tribunalului, supravegherea ar putea fi realizată de procurori din cadrul parchetului de pe lângă tribunalul în a cărui circumscripție se află structura specializată pentru căutarea persoanelor dispărute constituită la nivel teritorial, competență potrivit art. 13 din proiect.

De altfel, o propunere în acest sens era cuprinsă în prima formă a proiectului de lege transmis Consiliului Superior al Magistraturii .

Chiar dacă dispariția unei persoane nu presupune în toate cazurile suspiciunea săvârșirii unei infracțiuni, având în vedere obiectul de reglementare al proiectului de act normativ, considerabil apropiat de materia penală, se impune reglementarea competenței procurorului de supraveghere a activității organelor de poliție, inclusiv în situația în care dispariția nu implică și suspiciunea săvârșirii unei infracțiuni.

Sub acest aspect, în primul rând, trebuie avut în vedere rolul constituțional al Ministerului Public, care, potrivit art. 131 din Constituția României, republicată, reprezintă interesele generale ale societății și apără ordinea de drept, precum și drepturile și libertățile cetățenilor.

Parchetul nu își exercită competențele doar în cazurile în care se pune problema existenței unei fapte penale, în cadrul urmăririi penale, iar situația specială a persoanei dispărute impune o protecție juridică sporită, implicarea procurorului fiind necesară în toate cazurile de dispariție, și nu doar în situațiile în care există o legătură între dispariție și anumite fapte penale. De altfel, chiar în expunerea de motive la proiectul de lege se arată că *„din perspectiva situației de risc în care se află persoana dispărută (risc iminent sau potențial privind integritatea corporală, sănătatea sau viața), aceasta poate fi considerată o victimă.(...) Aceste considerente obligă statul român la intervenție calificată și acordare de protecție similar victimelor infracțiunilor.”*

În al doilea rând, activitatea de căutare a persoanelor dispărute este, în multe privințe, asemănătoare activității de urmărire penală.

Tel: (+40)21-311.69.32
Fax: (+40)21-311.69.37

Website: www.csm1909.ro
Email: legislatie@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011

Număr de înregistrare în registrul de evidență a prelucrărilor de date cu caracter personal 2250

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței Justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

Astfel, proiectul de lege propune o serie de metode specifice activității de căutare a persoanelor dispărute (Capitolul IV), în cadrul cărora sunt reglementate și metodele speciale de căutare a persoanelor dispărute (Secțiunea a 4-a), parte a acestora asemănătoare metodelor speciale de supraveghere sau cercetare prevăzute de Codul de procedură penală. Dat fiind caracterul intruziv al acestora în drepturile și libertățile cetățenești, proiectul prevede o serie de garanții menite să asigure respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanelor cu care autoritățile intră în contact pe parcursul procedurilor de căutare.

În acest sens, art. 39 alin. (1) din proiect prevede că metodele speciale de căutare a unei persoane dispărute se utilizează în baza autorizației emise de judecătorul de drepturi și libertăți din cadrul tribunalului în a cărei circumscripție se află unitatea teritorială competentă, în condițiile prevăzute la art. 40.

Or, în condițiile în care s-a constatat necesitatea autorizării acestora de judecătorul de drepturi și libertăți din cadrul tribunalului, apreciem că se impune și stabilirea unor competențe pentru procuror pe durata activității de căutare a persoanelor dispărute, tocmai pentru garantarea drepturilor respective, proiectul de lege necesitând o modificare în acest sens.

În acest mod, procurorul ar trebui să fie cel care solicită autorizarea utilizării metodelor speciale de căutare a unei persoane dispărute, asemănător materiei penale, unde metodele speciale de supraveghere sau cercetare și percheziția domiciliară se dispun, în cursul urmăririi penale, tot de judecătorul de drepturi și libertăți, pe baza cererii formulate de procuror.

De asemenea, se impune reglementarea atribuției procurorului de supraveghere a modului în care măsurile autorizate de judecătorul de drepturi și libertăți sunt executate, tocmai pentru a se evita afectarea nejustificată a unor drepturi și libertăți fundamentale.

Mai mult, proiectul prevede că pentru obținerea în regim de urgență a unor date și informații privind localizarea electronică a persoanei dispărute, prin excepție de la art. 39 alin. (1), metodele speciale de căutare a unei persoane dispărute prevăzute la art. 38 alin. (1) lit. a) - c) se utilizează fără autorizație, în condițiile prevăzute la art. 41. Proiectul prevede cine face propunerea (șeful unității teritoriale/Unității centrale sau adjuncții acestora) și condițiile în care poate fi dispusă utilizarea acestora fără autorizație de către șeful inspectoratului de poliție județean, respectiv al Direcției Generale de Poliție a Municipiului București sau, dup caz, de către inspectorul general al Poliției Române ori de către unul dintre adjuncții acestora, anume desemnați în acest scop.

Or, dată fiind natura acestor metode speciale care limitează drepturi și libertăți fundamentale garantate de Constituție, proiectul ar trebui să stabilească atribuția procurorului de a constata îndeplinirea condițiilor prevăzute de lege și de a dispune utilizarea fără autorizație

Tel: (+40)21-311.69.32
Fax: (+40)21-311.69.37

Website: www.csm1909.ro
Email: legislatie@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

a metodelor speciale de căutare a unei persoane dispărute, în situațiile de excepție prevăzute de lege.

Faptul că art. 42 din proiect prevede obligația unității teritoriale competente de a solicita judecătorului de drepturi și libertăți confirmarea utilizării fără autorizație a metodelor speciale de căutare a unei persoane dispărute nu determină o altă concluzie, procurorul fiind cel mai în măsură să intervină în acest caz, verificând îndeplinirea condițiilor prevăzute de lege și solicitând ulterior confirmarea judecătorului de drepturi și libertăți.

2. Referitor la accesul organului de urmărire penală la dosarul dispariției și la preluarea dosarului de către organele de urmărire penală, deși au fost preluate o parte din observațiile formulate anterior de Consiliul Superior al Magistraturii, fiind reformulate propunerile de la art. 19 și art. 56, Comisia a apreciat că se mențin o parte din aspectele învederate.

Astfel, din moment ce organele de urmărire penală, sesizate într-o cauză penală în care persoana dispărută are calitatea de parte sau subiect procesual, preiau dosarul dispariției, în condițiile art. 56, nu își mai are rostul reglementarea accesului la dosar pentru aceste organe.

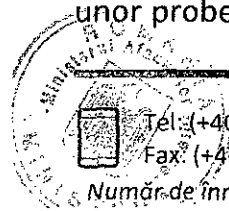
Potrivit propunerii, în situația preluării dosarului dispariției de organele de urmărire penală competente, obligația privind căutarea persoanei dispărute revine organului de urmărire penală.

De asemenea, proiectul prevede că nu vor mai putea fi utilizate metodele speciale de căutare a unei persoane dispărute prevăzute de prezenta lege, care încetează de drept.

Preluând observația transmisă anterior de Consiliul Superior al Magistraturii referitoare la valorificarea, în cazul preluării dosarului dispariției de către organele de urmărire penală, a experienței structurilor specializate pentru căutarea persoanelor dispărute din cadrul Poliției Române, constituite potrivit proiectului, la art. 58 a fost introdus un nou alineat, alineatul (4), în baza căruia unitățile teritoriale competente și celelalte autorități publice cu atribuții privind activitatea de căutare a persoanelor dispărute au obligația de a efectua activitățile dispuse prin ordonanță de organul de urmărire penală.

Cu toate acestea se mențin aspectele sesizate vizând valorificarea datelor obținute prin metodele specifice de căutare reglementate de legea specială, deoarece nu se prevede care este regimul datelor și obiectelor care conțin sau poartă urme ale săvârșirii unor fapte, obținute în activitatea de căutare a persoanelor dispărute desfășurată de structurile specializate, înainte de preluarea dosarului dispariției de organele de urmărire penală.

Chiar dacă spre deosebire de materia penală, procedura privind căutarea persoanelor dispărute se desfășoară în principal în scopul găsirii acestora și nu are ca obiectiv administrarea unor probe care să stabilească vinovăția sau nevinovăția unei persoane, este posibil ca în cursul

Tel: (+40)21-311.69.32
Fax: (+40)21-311.69.37

Website: www.csm1909.ro
Email: legislatie@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011

Număr de înregistrare în registrul de evidență a prelucrărilor de date cu caracter personal: 100000

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

acesteia să fie identificate aspecte care ar putea sta la baza formulării unor acuzații penale, situație în care aceste date ar putea fi folosite ca probe într-un eventual proces penal în legătură cu dispariția, proces început ulterior.

3. În mod similar formei transmise anterior, proiectul reglementează la art. 25 **consultarea și ridicarea de obiecte, înscrisuri și date informatice**. Astfel, polițiștii care desfășoară activitatea de căutare a unei persoane dispărute au dreptul de a solicita oricărei persoane fizice sau juridice să prezinte sau să predea un obiect sau înscris ori să comunice date informatice, atunci când sunt indicii că acestea pot servi la găsirea persoanei dispărute.

Și în această privință sunt aplicabile observațiile transmise anterior Ministerului Afacerilor Interne, deoarece sfera datelor ce pot fi solicitate potrivit art. 25 din proiect este mai largă decât cea permisă de Codul de procedură penală [art. 170 alin. (2)] și nici nu se prevede necesitatea autorizării prealabile a judecătorului de drepturi și libertăți sau îndeplinirea unor condiții de admisibilitate în acest caz [art. 152 alin. (1) din Codul de procedură penală].

Cum solicitarea acestor date are în mod evident un caracter intruziv în ceea ce privește exercitarea unor drepturi și libertăți fundamentale, este necesară autorizarea prealabilă a judecătorului de drepturi și libertăți, în mod similar reglementării din procedura penală.

În plus, în privința anumitor informații, cum este situația datelor privind istoricul localizării dispozitivelor de comunicație electronică, se poate observa o suprapunere cu cele pentru a căror obținere este necesară autorizația judecătorului prevăzută la art. 40, fiind necesară o clarificare a reglementării sub acest aspect.

Proiectul nu prevede însă posibilitatea ridicării silite a obiectelor sau înscrisurilor atunci când sunt temeiuri a se crede că acestea pot servi la găsirea persoanei dispărute, dacă acestea nu sunt predate de bunăvoie.

O astfel de măsură ar putea fi utilă în scopul găsirii persoanei căutate, fiind posibilă completarea proiectului în acest sens, eventual cu norme de trimitere la dispozițiile art. 171 din Codul de procedură penală.

4. În egală măsură este necesară reiterarea observațiilor anterior transmise referitoare la propunerile vizând **efectuarea de verificări în imobile, spații închise sau deschise, vehicule ori alte asemenea**, cuprinse în art. 33 și următoarele, în condițiile în care proiectul propune printre metodele speciale de căutare a unei persoane dispărute și percheziția locuinței sau sediului unor persoane.

Faptul că în varianta ce face obiectul analizei a mai fost introdusă o teză la alin. (2), în sensul că verificările în locuință și în imobil se rezumă la verificarea prezenței fizice în acel spațiu

Tel: (+40)21-311.69.32
Fax: (+40)21-311.69.37

Website: www.csm1909.ro
Email: legislatie@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

a persoanei căutate, cu excepția cazului în care sunt observate indicii evidente despre săvârșirea unei infracțiuni în spațiul verificat, nu înlătură vulnerabilitățile sesizate.

Astfel, efectuarea de verificări în imobile prevăzută de art. 33 presupune o activitate similară percheziției, dar în cazul procedurii reglementat de art. 33 nu este prevăzută necesitatea obținerii autorizației emise de judecătorul de drepturi și libertăți.

În cazul procedurii penale de drept comun, în reglementarea în vigoare nu este prevăzută posibilitatea percheziției în baza acordului persoanei la care se va efectua acest procedeu probatoriu, fără necesitatea obținerii unei autorizații de la instanță.

În aceste condiții, având în vedere faptul că efectuarea de verificări în imobile aduce în mod evident atingere unor drepturi fundamentale, se pune problema compatibilității acestor prevederi cu dispozițiile constituționale.

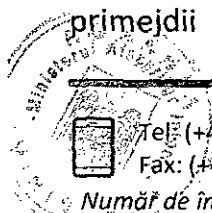
Proiectul propune efectuarea verificărilor respective cu acordul prealabil al persoanei fizice, respectiv cu acordul reprezentatului legal al persoanei juridice. Prin excepție, nu este necesar acordul atunci când există indicii că accesul în spațiul folosit ca locuință sau ca sediu ar permite personalului de căutare în teren să înlătore o primejdie privind viața sau integritatea fizică a persoanelor aflate în acel spațiu.

Or, potrivit art. 27 alin. (3) din Constituția României, republicată, percheziția se dispune de judecător și se efectuează în condițiile și în formele prevăzute de lege.

Prin prisma acestor dispoziții, propunerea formulată la art. 33 alin. (2) ridică probleme de compatibilitate cu norma constituțională invocată, verificările în imobile prevăzute în proiect fiind veritabile percheziții, care nu pot fi efectuate decât în baza dispoziției judecătorului și doar în condițiile și în formele prevăzute de lege.

Această problemă nu se pune în privința propunerii formulate la art. 33 alin. (3), deoarece înlăturarea primejdiei privind viața sau integritatea fizică a persoanelor aflate în acel spațiu justifică intrarea într-un imobil chiar fără acord și în lipsa autorizării judecătorului, prin prisma art. 27 alin. (2) din Constituția României, republicată.

O nesocotire a normelor constituționale invocate se regăsește și în ceea ce privește art. 34 alin. (2) din proiect, potrivit căruia atunci când obligația a preda în custodia reprezentantului legal sau a reprezentantului structurii de asistență socială competente persoana dispărută minor sau pusă sub interdicție judecătorească, cu excepția situației în care exercită cu privire la aceasta drepturi de reprezentare legală, nu este îndeplinită de bună voie, personalul de căutare în teren poate pătrunde în spațiul respectiv, fără acord, pentru a facilita luarea în custodie a persoanei dispărute de către reprezentantul legal sau de către reprezentantul structurii de asistență socială competente. Trebuie observat că în acest caz nu poate fi prezumată automat existența unei primejdii privind viața sau integritatea fizică a persoanei dispărute, astfel încât să justifice

Tel: (+40)21-311.69.32
Fax: (+40)21-311.69.37

Website: www.csm1909.ro
Email: legislatie@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011

Număr de înregistrare în registrul de evidență a prelucrărilor de date cu caracter personal: 15555

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

încălcarea unui drept fundamental (inviolabilitatea domiciliului), chiar dacă este vorba de un minor sau o persoană pusă sub interdicție judecătorească. În plus, de principiu, nu ne aflăm nici în situația executării unui mandat de arestare sau a unei hotărâri judecătorești. În consecință, și în această situație, dacă nu există indicii că accesul în spațiul folosit ca locuință sau ca sediu ar permite personalului de căutare în teren să înlăture o primejdie privind viața sau integritatea fizică a persoanelor aflate în acel spațiu, sunt nesocotite prevederile constituționale.

Considerentele menționate anterior sunt valabile și în ceea ce privește propunerile de la art. 35 și 36, în condițiile în care acestea fac trimitere la art. 33 - 34.

În plus, proiectul de lege nu prevede un interval orar în care se pot desfășura verificările în imobile menționate, deși în cazul percheziției există dispoziții în acest sens. Cum această activitate este similară percheziției domiciliare, mai ales sub aspectul gradului de intruziune în viața privată a persoanei respective, lipsa unui interval de timp în care se poate desfășura ar putea ridica probleme și din perspectiva compatibilității cu art. 27 alin. (4) din Constituția României, republicată.

5. În cadrul metodelor speciale de căutare a unei persoane dispărute, propunerea de la art. 38 alin. (1) lit. d) din proiect se referă doar la **accesul la un sistem informatic**, care, potrivit art. 38 alin. (5) din proiect, presupune pătrunderea într-un sistem informatic sau mijloc de stocare a datelor informatice fie direct, fie de la distanță, prin intermediul unor programe specializate ori prin intermediul unei rețele, în scopul de a identifica date și informații care să contribuie la găsirea unei persoane.

Prin urmare, această metodă permite doar verificarea datelor existente în respectivul sistem informatic, fără posibilitatea de a accesa sau recupera datele modificate sau șterse și fără a putea conserva informațiile constatate.

Deci, în cazul în care în legătură cu dispariția nu s-a constituit dosar penal, nu ar fi aplicabile dispozițiile art. 168 și următoarele din Codul de procedură penală, care reglementează percheziția informatică. În consecință, modalitatea de reglementare nu ar răspunde întrutotul scopului urmărit, respectiv stabilirea unor metode eficiente care să ducă la găsirea cu celeritate a persoanei dispărute.

6. La fel ca în propunerea anterioară, în scopul garantării drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanelor cu care autoritățile intră în contact pe parcursul procedurilor de căutare, potrivit art. 39 din proiect, metodele speciale de căutare a unei persoane dispărute se utilizează în baza **autorizației emise de judecătorul de drepturi și libertăți din cadrul tribunalului în a cărei circumscripție se află unitatea teritorială competentă**, în condițiile prevăzute la art. 40,

Tel: (+40)21-311.69.32
Fax: (+40)21-311.69.37

Website: www.csm1909.ro
Email: legislație@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

similar reglementării privind supravegherea tehnică din Codul de procedură penală. De asemenea, sunt reglementate condițiile cumulative care trebuie îndeplinite pentru autorizarea metodelor speciale de căutare a unei persoane dispărute, precum și procedura pentru emiterea acestei autorizații.

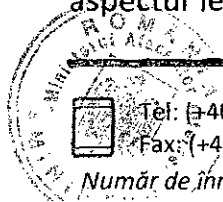
Comisia a apreciat că este necesară reglementarea atribuției procurorului de a sesiza judecătorul de drepturi și libertăți în scopul autorizării metodelor speciale de căutare a unei persoane dispărute. În plus, având în vedere caracterul acestor măsuri care presupun restrângerea unor drepturi și libertăți fundamentale, se impune cu necesitate **participarea obligatorie a procurorului la soluționarea cererii**, urmând a fi completat în acest sens art. 40 alin. (3).

De asemenea, proiectul ar trebui completat și sub aspectul conținutului cererii formulate în acest sens, fiind necesară prevederea unor date referitoare la numele sau alte date de identificare a persoanei împotriva căreia se dispune măsura, dacă sunt cunoscute, indicarea, în cazul în care este necesar față de natura metodei speciale, a elementelor de identificare a fiecărui mijloc de comunicații electronice, a punctului de acces la un sistem informatic, a oricăror date cunoscute pentru identificarea căii de comunicare sau a numărului de cont, descrierea locului în care urmează a se efectua percheziția sau, dacă este cazul, a locurilor învecinate acestuia, precum și numele sau denumirea persoanei la locuința ori sediul căreia urmează a se efectua percheziția, dacă este cunoscută. De asemenea, cererea ar trebui să conțină și o motivare a caracterului necesar și proporțional al măsurii, dată fiind această condiție prevăzută de art. 40 alin. (1) lit. b) din proiect.

În ceea ce privește cuprinsul **încheierii** judecătorului și al autorizației, art. 40 alin. (5) se referă atât la perioada pentru care s-a autorizat fiecare metodă (lit. e), cât și la durata de valabilitate a autorizației (lit. i), această din urmă mențiune, în practică, fiind proprie percheziției dispuse în procesul penal. În aceste condiții, se impune clarificarea prevederilor respective.

Pentru unitate terminologică, apreciem că proiectul ar trebui să se refere la **încheiere** și atunci când face trimitere la actul procedural prin care judecătorul de drepturi și libertăți respinge cererea sau la calea de atac împotriva acestei hotărâri [art. 40 alin. (6) și (7)].

7. În ceea ce privește condițiile în care metodele speciale de căutare a unei persoane dispărute prevăzute la art. 38 alin. (1) lit. a) - c) pot fi utilizate **fără autorizație**, Comisia a reținut că art. 41 ar trebui să facă trimitere și la îndeplinirea condițiilor prevăzute de art. 40 alin. (1). În acest sens, trebuie observat că utilizarea metodelor speciale menționate fără autorizație este supusă confirmării judecătorului de drepturi și libertăți, care analizează măsura dispusă sub aspectul legalității și proporționalității. Or, art. 40 alin. (1) lit. b) din proiect prevede tocmai că

Tel: (+40)21-311.69.32
Fax: (+40)21-311.69.37

Website: www.csm1909.ro
Email: legislație@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011

Număr de înregistrare în registrul de evidență a prelucrărilor de date cu caracter personal: 5252

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

măsura trebuie să fie necesară și proporțională, date fiind particularitățile cauzei, importanța datelor și informațiilor care urmează a fi obținute sau pericolul în care se poate afla persoana dispărută.

În plus, și în această situație de excepție, procurorul este cel mai în măsură să verifice îndeplinirea condițiilor prevăzute de lege și să solicite ulterior confirmarea judecătorului de drepturi și libertăți, potrivit art. 42. Actul procedural prin care procurorul va dispune în acest caz ar trebui să fie o ordonanță, și nu o dispoziție.

Prin urmare, se impune modificarea propunerilor formulate sub aspectul organului competent să dispună utilizarea fără autorizație a metodelor speciale de căutare a unei persoane dispărute.

În ceea ce privește infirmarea utilizării fără autorizație a metodelor speciale, au fost preluate în parte observațiile formulate anterior de Consiliul Superior al Magistraturii, **distrugerea materialor obținute** urmând a fi făcută de îndată, pe bază de proces-verbal, de către unitatea teritorială competentă [art. 42 alin. (5)].

Totuși, dacă va fi însușită propunerea de a stabili **competența procurorului** în cazul utilizării fără autorizație a metodelor speciale de căutare a unei persoane dispărute, acesta ar trebui să procedeze la distrugerea materialelor obținute în cazul infirmării măsurii, întocmind un proces-verbal în acest sens.

8. În ceea ce privește propunerile vizând punerea în executare a metodelor speciale de căutare a unei persoane dispărute, trebuie reiterată observația referitoare la faptul că nu este reglementat ce se întâmplă cu datele rezultate din utilizarea acestor metode în eventualitatea în care acestea conțin informații concludente și utile privitoare la anumite fapte penale.

De asemenea, deși în cazul activității de efectuare de verificări în imobile, reglementată de art. 33, pentru care nici nu este prevăzută necesitatea obținerii autorizației emise de judecătorul de drepturi și libertăți, proiectul prevede posibilitatea personalului de căutare în teren de a intra în imobil, pentru a efectua verificările respective, chiar fără acordul prealabil al persoanei fizice sau al reprezentatului legal al persoanei juridice, pentru a înlătura o primejdie privind viața sau integritatea fizică a persoanelor aflate în acel spațiu, o astfel de posibilitate nu e prevăzută și în cazul **percheziției**.

9. Comisia a constatat că nici în această variantă a proiectului de lege nu este prevăzut un termen în care persoanele respective pot formula cererea de luare la cunoștință de conținutul datelor și informațiilor obținute prin metodele speciale, similar reglementării de la art. 145 din Codul de procedură penală privind informarea persoanei supravegheate.

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

10. Referitor la propunerile de la art. 47 din proiect, care se referă la **localizarea unei persoane aflate într-o situație de urgență**, în ședința din data de 11 martie 2020, Comisia nr. 1 comună - „*Legislație și cooperare interinstituțională*” a apreciat că se impun, pentru aceleași considerente, observațiile formulate cu ocazia analizării prevederilor art. 41 și art. 42 din proiect, inclusiv cele referitoare la reglementarea competențelor procurorului de a dispune folosirea fără autorizație a metodelor speciale de căutare a unei persoane dispărute, în situațiile prevăzute de acest articol.

11. Art. 59 din proiect prevede că la terminarea urmăririi penale, dacă persoana dispărută nu a fost găsită, procurorul competent dispune, prin ordonanță, **restituirea către unitatea teritorială competentă a dosarului persoanei dispărute**, preluat potrivit prezentei legi, sau transmiterea către unitatea teritorială competentă a sesizării privind dispariția unei persoane, atunci când nu a fost constituit un dosar al dispariției.

Cu ocazia luării acestor măsuri, procurorul competent dispune și cu privire la punerea la dispoziția unității teritoriale competente a datelor și informațiilor necesare căutării persoanei dispărute obținute în cursul urmăririi penale.

După transmiterea către unitatea teritorială competentă a sesizării privind dispariția unei persoane, atunci când nu a fost constituit un dosar al dispariției, unitatea teritorială competentă are obligația de a întocmi dosarul dispariției. În aplicarea art. 41, termenele se calculează de la data calendaristică și ora întocmirii de către organul de urmărire penală a documentelor prin care se consemnează sesizarea dispariției unei persoane.

În aceste condiții se impune reiterarea observației anterioare, în sensul că, în situația în care **art. 59 alin. (3)** se referă la documentele inițiale întocmite la sesizarea dispariției, folosirea metodelor speciale de căutare a persoanei dispărute în condițiile art. 41 nu ar mai avea nicio finalitate, dat fiind intervalul de timp trecut. De asemenea, dacă textul se referă la sesizarea realizată de procuror la terminarea urmăririi penale, nu ar mai exista nicio rațiune pentru utilizarea acestor metode în condițiile art. 41, în toate cazurile impunându-se clarificarea acestei prevederi.

12. Capitolul IX (art. 70 -71) din proiect reglementează **plângerea împotriva măsurilor luate sau dispuse în temeiul acestei legi**.

Sub acest aspect, în varianta proiectului ce face obiectul analizei au intervenit o serie de modificări, fiind preluate doar o parte din observațiile formulate anterior de Consiliul Superior al Magistraturii.

Tel: (+40)21-311.69.32
Fax: (+40)21-311.69.37

Website: www.csm1909.ro
Email: legislație@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011

Număr de înregistrare în registrul de evidență a prelucrărilor de date cu caracter personal: 0270

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

Ca element de noutate proiectul propune posibilitatea de a face plângere împotriva deciziei șefului inspectoratului județean de poliție, competența revenind judecătorului de drepturi și libertăți din cadrul tribunalului în a cărei circumscripție se află unitatea teritorială competentă.

Potrivit art. 72 alin. (1) din proiect, *„împotriva hotărârilor pronunțate de judecătorul de drepturi și libertăți potrivit art. 40 alin. (7), art. 42 și art. 71 alin. (6), persoana în cauză și inspectoratul de poliție județean, respectiv Direcția Generală de Poliție a Municipiului București, pot formula contestație la tribunalul din care face parte judecătorul de drepturi și libertăți, în termen de 3 zile de la data comunicării hotărârii sau de la data luării la cunoștință despre aceasta. Contestația nu suspendă executarea hotărârii”*.

Dat fiind faptul că, potrivit propunerilor formulate prin proiect, activitatea de căutare a persoanelor dispărute este, în multe privințe, asemănătoare activității de urmărire penală, motiv pentru care și inițiatorul proiectului a propus intervenția judecătorului de drepturi și libertăți în cazul anumitor aspecte procedurale, se impune **stabilirea competențelor procurorului atât în supravegherea activității de căutare a persoanelor, cât și în exercitarea controlului asupra măsurilor luate sau dispuse de organele de poliție în cadrul procedurilor de căutare a persoanelor dispărute.**

În consecință, având în vedere că obiectul proiectului de act normativ este considerabil apropiat de materia penală, s-ar impune o reglementare asemănătoare celei referitoare la plângerea împotriva măsurilor și actelor de urmărire penală din Codul de procedură penală.

De altfel, reglementarea neunitară sub aspectul menționat derivă, în principal, din eliminarea rolului procurorului de a supraveghea activitatea de căutare a persoanelor dispărute, spre deosebire de prima variantă a proiectului transmis în anul 2019.

Prin urmare, plângerea împotriva măsurilor luate sau dispuse de polițiștii din cadrul unității teritoriale competente ar urma să fie adresată procurorului care realizează supravegherea activității de căutare a persoanei dispărute, putând să fie depusă fie direct la acesta, fie la unitatea teritorială competentă.

Similar procedurii penale (art. 339 din Codul de procedură penală), ar trebui reglementată și plângerea împotriva măsurilor luate sau a actelor efectuate de procuror ori efectuate pe baza dispozițiilor date de acesta.

Așa cum este propus și prin proiect, plângerea nu va avea caracter suspensiv de executare în privința măsurii care formează obiectul acesteia.

Pentru a asigura accesul la instanță al persoanei nemulțumite de modul de soluționare a

plângerii, aceasta o poate contesta la judecătorul de drepturi și libertăți, o propunere cu caracter

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

de noutate în acest sens fiind inserată la art. 71 alin. (4) din proiect, dar se referă la plângerea împotriva deciziei șefului inspectoratului județean de poliție.

În ceea ce privește procedura de soluționare a plângerii propusă prin proiect, trebuie reiterată necesitatea folosirii unei terminologii unitare în privința hotărârilor judecătorești de drepturi și libertăți, acesta pronunțându-se prin **încheiere** în cazurile prevăzute de lege.

În plus, în reglementarea procedurii de soluționare se impune inserarea unor dispoziții referitoare la **participarea obligatorie a procurorului la judecata plângerii și la soluțiile care pot fi pronunțate de judecătorul de drepturi și libertăți.**

Aceste observații sunt aplicabile situației în care nu s-a constituit un dosar penal în legătură cu dispariția, deoarece, în cazul constituirii unui dosar penal, verificarea legalității efectuării actelor organelor de urmărire penală se face de către judecătorul de cameră preliminară, potrivit art. 342 și următoarele din Codul de procedură penală.

Pe de altă parte, Comisia a apreciat că se impune **eliminarea dispozițiilor propuse la art. 72 din proiect, deoarece în această materie nu este necesară reglementarea unei căi de atac împotriva încheierilor pronunțate de judecătorul de drepturi și libertăți.**

În mod corespunzător, trebuie prevăzut faptul că **hotărârile pronunțate de judecătorul de drepturi și libertăți în situațiile prevăzute la art. 40, art. 42 și art. 71 sunt definitive.**

Cu deosebită considerație,

Judecător **Mihaela Bogdan Mateescu,**
Președintele Consiliului Superior al Magistraturii

